

Atık yağların zararları
konusunda toplum
bilinçlendirilmeli / **02**

Atık yağların zararları konusunda toplum bilinçlendirilmeli

NIYAZI İLTER

Petro Sanayi Derneği (PETDER)
Genel Sekreteri

PETDER, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetmelikle tek yetkilendirilmiş kuruluş olarak 2004 yılından bu yana 'Atık Motor Yağlarının Yönetimi' projesini sürdürüyor. Motor yağı değişim noktalarında oluşan atık motor yağları, ulusal atık taşıma formu düzenlenerek, lisanslı özel araçlarla toplanıyor ve kategorilerine uygun şekilde geri kazanım (enerji veya hammadde) veya bertaraf amaçlı değerlendirilmek üzere lisanslı işletmelere teslim ediliyor. Yasal belgeleme işlemleri eksiksiz yerine getiriliyor. Bu işlemler için atık üreticilerinden herhangi bir ücret talep edilmiyor. Proje kapsamında PETDER tarafından toplanan atık yağlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslandırılmış tesislerde çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde işlem görüyor. Aynı zamanda, atık yağların zararları ve ne şekilde değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin konularda toplumun bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştiriliyor. Geçmiş yıllarla kıyaslandığında Türkiye'de bu alanda bir bilinç oluşmasına rağmen, bu bilincin yeterli boyuta ulaştığını ifade etmek zor. Atık yağ üreticilerinin bu

konuda daha hassas ve sorumluluk sahibi olmaları gerekiyor.

PETDER tarafından 'Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği' çerçevesinde 2004 yılından bugüne kadar yürütülen 'atık motoryağı toplama' çalışmaları kapsamında son on yılda toplam 81 ildeki, 13 bin 611 farklı atık motor yağı üreticisinden 126 bin 30 sefer yapılarak, 160 bin 103 ton atık motor yağı toplandı ve lisanslı işletmelerde hammadde, enerji olarak geri kazanıldı veya bertaraf ettirildi. 2014 yılında PETDER tarafından atık motoryağı üreticilerine 14 bin 666 sefer yapılarak toplanan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisanslı işletmelere teslim edilen atık motor yağı miktarı ise 17 bin 750 ton şeklinde gerçekleşti. Lisanslı işletmelere 2014 yılında bin 725 tanker dolusu atık motoryağı teslimatı yapıldı.

2014 yılında 416 bin ton madeni yağ tüketildi

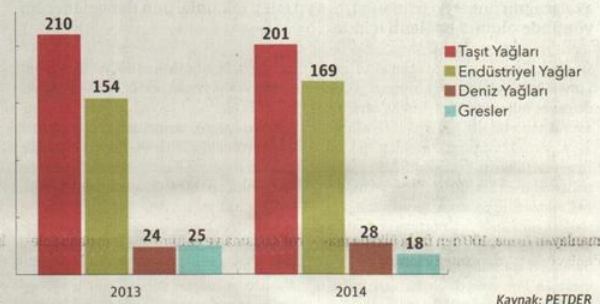
Organizasyona katılım sağlayan şirket sayısı ise 2014 yıl sonu itibarıyla 79 olup, bu şirketler tarafından bir yıl önce '2013 yılında' piyasaya sunulan motor yağı miktarı 208 bin 916 ton olarak gerçekleşti.

Türkiye madeni yağ tüketimine bakıldığında, 2014 yıl sonu itibarıyla madeni yağ lisansı üreticilerinin sayısı 10'u madeni yağ lisansı sahibi akaryakıt dağıtım şirketleri olmak üzere 238 olarak gerçekleşti. Türkiye madeni yağ tüketimi bazı firmalarının gönüllü katılımı ile sağlanan veriler, TÜİK tarafından yayınlanan Dış Ticaret İstatistikleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan beyanlar üzerinden tahmini hesaplanıyor. Buna göre, Türkiye'de 2014 yılında 416 bin ton madeni yağ tüketildiği tahmin ediliyor. Sektör, 2015 yılının ilk çeyreğinde 73 bin 695 ton madeni yağ satışı yaptı. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 83 bin tondu. Dolayısıyla madeni yağ satışları bir önceki dönemle kıyaslandığında yüzde 11.1 düşüş sergiledi.

Yapılan denetimlerle talep fazlası düştü

Ayrıca, Türkiye'de pazara sunulan baz yağ miktarı, madeni yağ ithalat ve ihracat miktarları üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, 2011 yılında madeni yağ ihtiyacının üzerinde 1 milyon ton madeni yağ piyasaya arz edildi. Yapılan denetimlerle

Türkiye madeni yağ tüketim miktarı (bin ton)

Kaynak: PETDER

talep fazlasının 2014 yılında 288 bin tona düşmesi, 10 numara yağ sorunun çözümüne yönelik atılan adımların etkisini gösteriyor. Bu yönde beklentilerimiz olumlu. Son yıllarda alınan mali ve idari tedbirler ve yapılan denetimlerle 10 numara yağ sorununun çözümünde önemli mesafeler alındı. Bu tedbirler sayesinde Türkiye akaryakıt piyasası istikrarlı bir büyüme

çizgisi yakaladı ve vergi gelirlerinde belirgin artışlar sağlandı. Buna rağmen önümüzdeki süreçte kayıtdışı faaliyetlerle mücadeleyle yönelik atılan adımların sektör dışındaki boyutuna yönelerek ve ilave tedbirlerle desteklenerek, kaçak ve kayıtdışı ürünler dolaşıma girmeden önlenmesine yönelik tedbirler alınması gerektiğini düşünüyoruz.